

ראשי עירייה עמית (עם רעייתו) לא דענו...

"חבר, מה עשו לך?"

קואופרטיב דן תובע מאבי אבנית. עוזרו של ראש עיריית רמת-גן אורי (ולווי) עמית, ומהבעלים של חברת מרז, משה שליו ומנחם פורטוגלי, להחזיר מייד לקופתו את 5,000 הדולר "תרומה" שהוצאה ממנו כאילו בשביל קרן רמת-גן, שאינה קיימת. ונמסרה למוציאים לאור של מקומונים. המשבחים ומהללים את ראש העירייה.

דברים אלה מתפרסמים באי-גודל, שהפיעה הנהלת דן בשם "חבר, מה עשו לך?". המוקדשת כולה לגילויי העולם הזה על המתרחש בקואופרטיב. האיגרת מוקדשת לשתי הכתובות הראשונות בסדרה.

אין באיגרת אפילו הכחשה אחת לגילויים שנתפרסמו. אך הבוסים של דן לא חוסכים שיב"טם בהצלפה על העולם הזה ועל כותב הסדרה. תוך שהם מציינים כי את פרשת "התרומה" - שהייתה לתרומה - הם גילו מעל... דפי העולם הזה. גילויי העולם הזה זוכים באישור מהנהלת דן, אך בדיעבד.

לאבי אבנית, שנטל מדן 5,000 דולר "תרומה", כאילו לקרן עירונית שלא קיימת, כדי להעבירה למו"לים פרטיים, כותב דן כי "בדיעבד, מתוך הפירסום בעולם הזה, מתברר לנו שהכסף לא הגיע לקרן רמת-גן לפיתוח ועוד יותר מזה - שהקצן לפי שעה טרם קמה... אנו דוחים מכל וכל את הטענה שפורסמה ב"שימך בעולם הזה כאילו הסיכנו. או אפילו ידענו, שהסוכים נועד לאיזושהי מטרה אחרת פרט לתרומה לקרן רמת-גן לפיתוח. אנו זכאים להסבר מלא מדוע הורית להעביר את הסוכים לפרז' ונתת לנו להבין שהוא יגיע בדרך זו לקרן רמת-גן לפיתוח..." רק חקירה מיטרתית תפגע את התעלומה.

אל המו"לים של פרז' כותב דן כי "מתוך פירסום בעולם הזה מתאריך 21.8.85 התברר לנו

הנימוק היה סעיף תקנוני, לפיו חבר ראשי להחזיר לאגודה כל מתנה שקיבל תוך 24 שעות. אומנם כך נהג גרינברג, אך רק אחרי שחבר ועדת הפיקוח רחמן לכד אותו בקלקלתו וככלל, מרובר כסעיף תקנוני המתייחס לנבחר אגודה ולא לסתם חבר כגרינברג.

כשנוהל המישפט נגד גרינברג היה רחמן בחופשה בחו"ל. הכתיחו לו, לבקשתו, להמתין לשובו, אך כשחזר כבר היה מאוחר. חיסלו מר את התיק, וגם האשימו את רחמן ב"זיופים", או "מחיקת" מערותו של גרינברג, אחרי שחתם עליה. חושף הפרשה רחמן ננף ואילו נוטל המצלמות יצא נקי וטהור. צעקותיו של האופוזיציונר רחמן על "זיופים" לא הועילו, גם כאשר ביקש להציג את עותקהחקירה, ששמר אצלו, כדי להוכיח כי דיו לא היו במעל.

לא חלף זמן רב ורחמן עצמו הסתבך - או סובך - בפרשה משל עצמו עם אותה צרכניה: החלפת מקרה "ישנה", תוצרת בלס אנד דקר, בחדשה, אחרי שהציג תעודתאחריות "מוייפת" בצרכניה, שממנה (כטענתו) רכש את המכשיר. השופטים קבעו, כי הוא ניצל את מעמדו לרעה. העונש שהטילו עליו: קנס בסך חודש משכורת והשתתפות בחלק מהוצאות בסך המישים שעות-עבודה.

אחד משני התובעים במישפטו היה אותו מוניה גוניקמן, מורשההאגודה.

שופטים רחמנים

ברשות המצלמות אמר עורך הדין את הדברים הבאים על מורשההאגודה מוניה גוניקמן, ירדו של מוטי גרינברג: "עיון במכתבו של המורשה מלמד שיותר משהוא עוסק בכדיקת העדות הקיימות, מרבה הוא כבוציאת תירוצים וצידוקים לאופן התנהגותו של החבר גרינברג".

רחמן שילם ביוקר על "היטוטי" בצרכניה. בכחירות שנערכו ברצמבר 1984 כבר לא נבחר לקאנדידט שניה בוועדת הפיקוח, אך מוטי גרינברג מר סיף לכהן בתפקיד סגן-מנהל הצרכניה ומעמדו אצל הבוסים התחוק. כפאפיל 1979 קבע מישפט-חברים כי אותו גרינברג, שהיה רכזהרכב כחניוני דן, נהג חודשים ארוכים (ינואר-ספטמבר 1978) לאחר חצי שעה כממוצע בכל יום לעבודה וקרטיס-עבודתו היה מודפס על-ידי חבריו. יתרה מזאת: הוא נעדר פעמים רבות מהחניון בשעות הבוקר המוקדמות, כהשאירו את כרטיס-עבודתו בידי עובדי החניון, כדי שיופס בשעות יותר מאוחרות. לשון אחר: גרינברג קיבל כסף תמורת שעות שלא עבד. השופטים הטילו על גרינברג קנס

ולא רק למלאית-פקידים, מעיר בלעג רניק באיגרתו לחברים. הוא פנה בעניין גוניקמן למרכז הקואר פרציה, לברית-פיקוח ולהסתדרות. הוא מבטיח, כחבר (במיטוט) בוועדת הפיקוח הממוסרת, לבקר באגף הכספים, בליווי שוטרים" אם ימנעו ממנו בדריקה, כי הם פועלים בניגוד לחוק".

מצלמות בתא-המיטען

פגיעות בטוהר-המידות יש גם בצרכניה הגדולה של דן. השוכנת ברחוב בצלאל 7 ברמת-גן. משהו מן המתרחש בתוככי הכולבו הגדול, המשרת רק את חברי הקואר פרטי, חשף חבר דן, משה רחמן, ב"1983, כשהיה חבר ועדת-הפיקוח. הוא לא הצליח לפענח את "שיטות" העבודה של הצרכניה: העלאת-מחירים בלתי-מוסכרת, כי החלטה-קובעת ברורות שיש לשמור על מחירים יציבים עד חיסול המלאי שפזר על המרפס.

שינוי מחירים - קבע רחמן - יש בו משום פירצה הקוראת לגנב. הוא הציר על כך ליו"ר הורביץ ולאחראי הישיר על הצרכניה, אלי ימון, מנהל אגפי כוודארם ופנים. פרצו ויכוחים קולניים והתנצחויות, אך דבר לא השתנה. רחמן התריע על חברים נכבדים, ממיררים בקופה תלושיין במוזמנים, אך ללא הועיל.

רחמן מצא כי סוכנים, המספקים סחורות לצרכניה, נהנים מחסדיה פרטים, שמקצים מיפעלים לצרכניה לחלוקה בין החברים, מוצאים את דרכם לבוסים. רחמן לא הבין מדוע הצרכניה קשורה רק בחברה אחת ליצור משקאות קלים. בהיותו איש האופוזיציה מטעית דור ההמשך, הוא לא הצליח להויר דברים כשליצרו שני חברים בפוזיציה, כמו אותו רפאל אברהם ואחר כשם צוק שלום.

בקץ 1983 הביא סוכן חברת המשקאות שתי מצלמות מסוג אגפא, להגרלה בין החברים הפוקדים את הצרכניה לקנייתיהם. מייד נטל אותם אליו מוטי גרינברג, סגן-מנהל הצרכניה. הוא הסתירם בתא-המיטען של מכוניתו. סוכן חברת-המשקאות היה בדכית בצרכניה. הוא פיתח קשרים עם גרינברג ואחרים. רחמן התעניין מדוע מתירק מנהלי הצרכניה לסוכנים ולא חרים לרכוש מוצרים ככולבו של דן, אך לא זכה בתשובה. גם אותו סוכן, שהפקיד את שתי המצלמות בידי סגן המנהל גרינברג, קנה בצרכניה מכל טוב, יחד עם מישפתו, בעוד הכניסה אליה מותרת רק לחברי דן.

למחרת האירוע חקר רחמן את גרינברג על גורל המצלמות. להגנתו אמר גרינברג כי "פחד" להפקיד את המצלמות בכספת, כנדרש, שמא יחשדו בו כי קיבל אותן כשודר. הלפו שעות רבות עד אשר מסרן לאגודה, כנדרש.

עורך-הדין רם כספי, פרקליט דן, הוכנס בסוד הדברים. בקץ 1983 קבע: "חייבים אנו להתעכב על העובדה, שאינה שנויה במחלוקת, כי החבר גרינברג הכניס את שתי המצלמות, שהובאו על-ידי המחלק של סחורות קריסטל, למכוניתו הפרטית, וכך הוצאו לכאורה מרשותה של האגודה. הדרך הנכונה והפשוטה לשמירת המצלמות הייתה, כמובן, הכנסתן לכספת, המצויה בצרכניה, שבשכנותה נמר סרו המצלמות לידי החבר גרינברג... הודעתו הראשונה של החבר גרינברג על רכב קיומן של המצלמות ברשותו נמסרה, לפי דבריו, הוא רק בשעות אחר-צהריים למחרת היום לחבר צבי הרמן (מנהל הצרכניה). יצר יין כי החבר גרינברג הגיע לעבודתו בצרכניה בשעה 7 בבוקר ואילו החבר הרמן הגיע עוד יותר מוקדם. ומייד נשאלת השאלה מדוע לא נוצלו הש עות המוקדמות של הבוקר להודעה קצרה בעניין המצלמות..."

קושיותיו של עורך-הדין כספי נותרו ללא מענה. מישפט-חברים מצא את גרינברג זכאי. הפרשה הוחלקה וטויחה.

באיגרתה מאשרת הנהלת דן את אשר כתב קוטלר בעולם הזה: קיים קשר של שתיקה בתיקשות, שאינה חושפת את המתרחש בתוככי דן (כמו באגד או באירגונים כלכליים, משרד-המשלה, הבנקים ומה לא). שום עיתון רציני ואחראי, הנהג לבדוק באופן מיקצועי את מהימנות החומר המגיע אליו, לא קנה את השמצותיה העלוכות של האופוזיציה ולא פירסם אותן. פשוט מפני שלא היה חומר ולא היה מה לפרסם..."

את פרשת "התרומה" ופירסו" מיה בעולם הזה מכנה הנהלת דן "מישמה טכני". את פרשת המארכים השחור" רים" מכנים הנהלת דן. התאמת החשבונית עם חברת מאן, אך עד היום - כשלוש שנים אחרי שוועדת-הפיקוח בקואופרטיב חשפה משהו מן העסקאות הסתור מות עם מאן - מסרבת בעקשנות שוועדת-הפיקוח ועדה אד-הוק הנהלת דן להקים את "החוק לחקירת הפרשה. כתביעת "המ פקחים" של 1982 ולא, חלילה, כדרישת האופוזיציה. "הסמאה" בלבד, רחמנא ליצלן.

פירסומי העולם הזה אולי יחזירו לקופת דן 5,000 דולר "תרומה". מי יחזיר לחברים כספים ר" בים אחרים, שאבדו בדרך-לא" דרך בשל ניהול שלומיאלי ופגי" עה כטוהר-המידות. בלשון המע" טה?

של חודש משכורת מפועל פלוס חודש משכורת על-תנאי למשך שנה, וכן השתתפות 250 לירות הוצאות המישפט. קבעו כי גרינברג לא יוכל לשמש בתפקיד אחראי כלשהו במשך שלוש שנים מפירסום פסקהדין.

לא חלף זמן רב והבוסים דאגו לו: הוא הגיע לעמדת-המפתח בצרכניה, לפני תום תקופת ההגבלה. כאשר היה רחמן בוועדת-הפיקוח היה אשר שושני, חברו לסייעת האר פוזיציה דור ההמשך. אחד משני סגני מנהל הצרכניה. גם הוא ביקש להנהיג סדרים, אך נתקל - כרחמן - בחומה בצורה. הופעל לחץ לסילוק שושני, שבדיקותיו זכו לכינוי "השתר" ללות". אמרו כי הוא מכניס דמור" ליוציה בקרב עובדי הצרכניה. כסוף הסכים שושני לפרוש לאגף-אירגון ותיכנון, ולאחרונה הועבר לאגף-התיירות. זאח עשה לא לפני שדיווח כי אחד החברים בצרכניה נהג ליטול קפה מבלי לשלם. אותו עובר היה גם ממונה על סלילי הקופה הרושמת. נערך מישפט-חברים. השופטים הרחמ" נים קבעו כי בגלל, מצבו הנפשי" יש להסתפק בנויפה ובהוצאות מהצרכניה, אך כעבור חודשים דאגו הבוסים להחזירו לתפקידו.

(כתבה שלישית בסדרה)

פרקליט רם כספי (עם רעייתו) קושיות ללא מענה